

ՃԻԼՏ ԺԴ .

ԻՍԹԱՆԳՈՒԼ . ՓԵՏՐՎԱՐ 7 , 1872 .

6

ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻՆՏԵՐԻՃԷ

Թէ՛հլիքէ կէտիյի կիպի Ալլան ունուտուր . — Պիւր Հինալի վաղի վաղը : — Փէրհիզքէարլըզ խուսուտունտա պիւր Փատիշահըն իպրէթի : — Տիֆթէրիս իլլէթի : — Հինտիսմանտա զատըն Թայֆէսինտէն պիւր հէթիմ Միսիսէր : — Քիւրտիսման իշիւն օլան մէսարիֆ վէ զապզ օլունան ազէ : — Փօլիթի-գայա տայիւր հապատիսէր : — Մալ ֆիյաթլարը :

ԹԵՂԼԻՔԷ ԿԷՏԻՑԻ ԿԻՊԻ ԱԼԼԱՆՆ ՈՒՆՈՒՏՈՒԼՈՒՐ

« ԲՕԼԷՐԱ պաշլամը տըր » տէյու շէհրին իշինտէ պիւր հապատիս տիւր եայլըր : Պու խապէրի իշիտէնէրին պէնդի դօրդուլարընտան սարարըր , վէ կիւն պէ կիւն էօլէնէրին սայըսը արթադուա , էհալինին տէհէթի տախի արթար : Սէֆիհ , ոէրիսօ , քիւֆր . պազ վէ ճանլարընա մուդայէտիզ քիմնէլէրին ազլը պաշընա կէլմէյէ պաշլար . չօզլար էօլիւմ իլէ էպէտիլի . ի ղէրինէ տիւ շիւնէրէք , չօդտան պէրու տուայը թէրք էթմիլ օլանլար տուա էթմէյէ պաշլարլար , վէ իպա . տէթիսանէլէրէ կիտէնէլէրին սայըսը չօզլըր : « Հադդ . Թատլա պիլի սաղ պրադըրսա , պուհասթարդտան սօնիլ րա արթըզ տինտար վէ իպատէթ . քէար օլալըմ տէյու իշիէթ գօյանլար տախի պուլունուր : Վէլ հասըլ հէր քէստէ սիւքիլթ վէ գասալէթ կէօրիւնլըր . էհալի Բապալըն հուլուրունտա նատիւմ օլմուշ տուր ,

Ճիւմէյէ գատիւր Ալլահ դուլարընըն թէլաշընա նազար դըրլալ ծնլարա մէհհամէթ էտէր . պիւր տէ պազ արսըն քիւ ծնուն էմրի իլէ Շըմալ թիւզկիտըլըր էսիպ հապայը թէմիզլէր , վէ իլլէթ տէֆ օլուր :

Էհալինին էիւրէյի րահաթ օլուպ , Ալլահըն պու ազիւմ մէհհամէթինտէն փօլայը թէլէքքիւր էթմէլի տէյիլ մի , էվլէթլաքին դըտադըն կէօրիւրիւզ Ազ վադըթ կէշէր կէշմէզ , պազ արսըն քի

պէքըրլէր էինէ պէքրի տիւր . քիւֆր . պազ թէքքար քէնտի քիւֆրպազլըզլընտա , ճանլարընա մուդայէտիզլէր էինէ էվլէլէրի գայտըլըլտա տէվլամ էտէյօրլար : Իպատէթիսանէյէ կիտէնէլէրին սայըսը տա թէնդիլ պուլմուշ տուր : Կիւնահքէար հաշ իւզլէրինտէ էօլէն Գուրթարընընտ էինէ հադարէթ կէօթէրմէքտէ , հէր շէյ քէնտի էսքի հալինտէ տիւր . թէօպէ վէ խալըր նիլէթլէր նապէտիտ օլուր :

Պու շէյլէրին հէֆիտի տէ Գրիստոս էֆէնտիմիլին , Պիւր առէմ էէնիտէն տօլմաուրդա Ալլահըն Փատիշահլըզլըն կէօրէմէզ քէլամընը թատիգ էտէր : Գօրդուտան նաշի էյի նիլէթլէր իթթիլազ էթմէքտէն փէք ազ ֆայտէ հասըլ օլուր . առէմ Բուհ իւլ Գուտտուն թէ՛ճտիտ էտի՛ճի թէէսիլի . նի թալէպ էթմէլի , ղիւրա անճագ օնունլա հադիգաթէն Ալլահա միլթի օլապիլիւր : Պու դալլի թէպտիլաթ օլմաուրըլը հալտէ , հէֆի նատիհաթլար նաֆիլէ տիւր : Տէրա , պէլա վէ մէշագ . դաթ կէշալինտէ , էսքի հաշ թէքքարէն մէյտան պուլուր :

ԹԵՂԼԻՔԷ ԿԷՏԻՑԻ ԿԻՊԻ ԱԼԼԱՆՆ ՈՒՆՈՒՏՈՒԼՈՒՐ

ՊԻՐ ՀԻՆՏԼԻ ՎԱԻՁԻՆ ՎԱՁԸ

Հինտիսթանըն ետրլի վաղլէրինտէն պիւրի , եադընլարտա շու . « Կէրէք տիւր քի իշիտիլմիլ օլան շէյլէրէ տահա ղիյատէ տիզ գաթ էտէլիւմ , օլմայաքի . գայտըրալըմ » (Իպր . Բ . 1) թէմէլի քէլամ ի ղէրինէ վէրալի վաղտա , Խնճիլի տիյնէյէնլէրի մէքթէպ շայիրտանընա պէնդէտիպ տէր : « Մէքթէպլէրտէ ալէստէլիէ իւշ ճինա շայիրտ օլուր : էվլէլա » էյէ շայիրալէր : Պունլար . ճիւզի պիւր մըդտար օթ վէ սու իլէ պէսլէնիպ սահիթինէ պօլ սիւտ վէրէն ի նէք միսալի , ազ տէլա իլէ չօգ թէ

դատտիւմ վէ թէրագգի էտէրլէր . Խնճիլի տիզգաթ թամմէ իւզրէ տիյնէյէնլէր տալի քիւշիւք պիւր թալիմաթ եա նատիհաթ իլէ չօգ վէ թէզլէրի կիտէրլէր :

Իքինճի րատտէտէն օլան շայիրտլէր , անճագ թալիւմ էթտիլլէրի պիւր գաշ թապլիլի էզպէր էտէն փափաղան կիպի , դուվլէթինի աննամադսըլըն կիւճ իլէ պազլը շէյ մէշգ էտէրլէր : Վազ տիյնէյէնլէրին պիւր պապէթի տէ տյնի պունլար կիպի պազլը շէյ էօյրէնիլէր իտէ տէ , ֆիքըրինէ աշնա օլմամըլար տըր :

Պիւր իւշիւնճիւ ճինա շայիրալէր տէ վար . պունլար պիւր թարաֆտան ալադըրընը տիլէր թարաֆտան հէման տադիգէսինտէ տըշարը ադըտան տէլիք դապլար միսիլիւ , էօյրէնտիլլէրի նին հէման հէֆիսինի տէ ունուտուրլար : Վազ տիյնէյէնլէրտէն պիւր թազլմընըն տա հալի թըպզը պունլարընընէ պէնդէր , Պունլար խէլաա հադընտա սէօյլէնէնի պիւրտէն դապուլ էտիպ , սօնիլա թէզ ունուտուրլար , ետիստ Բիթապը շէրիֆին թապլիլի իլէ տէյէլիւմ . « գայտըրըլար » :

Իշթէ Ալլահ պիլի պու գայտըրմադտան սազընտըրըր : էօյլէ իտէ քէնտիլէրինէ վէրիլէն թալիմի ղիհնլէրինտէ հրֆիլ էտիպ , իւզլէրինէ միլթալա վէ միւլահաղա իլէ տիւզիլէ մալիմաթ տէր ամալար էտէն էյի շալիրալէր կիպի օլմալա զայրէթ էտէլիւմ Պիլաթլէրի էզպէրտէն իպարէթ օլան փափաղանլարա պէնդէմէյէլիւմ , Չօգլար իշիթտիլլէրի շէյի հարֆը հարֆընա թէքքըրլուր էտէրլէրտէ տէ , մանատընա էյի վազըֆ օլմամըլ օլտուղլարընը իսպաթ էտէրլէր : Տէրունինէ վազ օլունան մէվատտը հրֆիլ էթմէյէն տէլիք դապլար կիպի տէ օլմա

յալում: Խոստումն էր վե ֆայտելի մեկտուտը տըշարը ադըտուր տա, ան-
ճադ հաւիրադ, Եօնդա վե թօրթու
կիպի իշէ հարամադ շէյլէրի սադլա-
յան տէլիք գապլարա պէնդէր օլմագ-
տան սադլնալում, Լաքին, հէյ վախ,
նիշէ քիմնէլէր իշիթտիքլէրի ֆայտե-
սիդ վե օրանսը շէյլէրին քեաֆֆէսի-
նի խաթրտա սադլայրա, անճադ էյի
վե իշէ հարարը գայտըրըլար:

ՓԵՐՀԻՉԲԵԱՐԼԳԻ ԽՈՒՍՈՒՍՈՒՆՏՍՈՒ ՊԻՐ ՓԱՏԻՇԱՀԸՆ ԻՊԻՏԻԹԻ

Բիւլայէթ օլունուր քի Բուսիա Իմ
փէրթօրթու իքինճի Ալէսսանարօ Էհ-
լինին րիճասընա նադարէն, հէր նէվ
սէրիօշէտիճի իշքիտէն քիւլլիւյէն վադ
կէչիպ օնլարը մին պատա գուլլանմայա-
ճադ տըր տէյիւ պիր սէնէտ հաղըպ
իմգլամը տըր: Պունուսլա միւշարի-
լէյհ պու խոստումա պէյիւք պիր
փէրհիդքեարըդ իպրէթի կէօթէրմիշ
տիր, շէյլէ քի օնտան թէչվիդ օլու-
նուպ մէգքիւր իշքիյի ֆէրաղաթ է-
տէնլէր օլուրտա, պունլարըն ճիւմէ-
սինէ օլան պէրէքէթէ Իմքէրաթօր
հաղըթլէրի սէպէպ օլմուշ օլաճադ
տըր:

Աւետարեք իշին:

ՏԵՖԹԵՐԻԱ ԻԼԼԷԹԻ

Կէչէն գըշ Այնթապ, Մարաշ վե
Ուրֆա շէհրէրինտէ Տէֆթէրէ խամի-
տէ, սապըդ օլ թարաֆլարտա կէօ-
րիւմէմիշ վե Էհալիլի գօրգուտան պիր
իլլէթ դուհուր էտիպ, պունտան սօնկ-
րա օլ թարաֆլարտա հայըլաճաղը իհ-
թիմալտէն կէօրիւնտիլիւնտէն, վե
օնուս իշիւն գուլլանըլաճադ չարէլէր
Աւետարեքտէ պէյան օլունմասը իս-
թէնիլտիլինտէն, պիր գըսսա մալիւ-
մաթ իլէ պաղը չարէլէր թարիֆ էթ-
մէք իսթէրիլ:

Պու իլլէթին մէյիլ չօճուգլարա օլա
րադ, քէմալէ էրէնլէրտէ տէ վուգու
պուլուր իսէ տէ, ալէսսէվլիյէ մէվթ
հասըլ էթմէդ: Մարաշտա Էքսէրիքէ-
մալէ էրէնլէրտէ վուգու պուլտուղուն-
տան՝ շիտտէթ քէսպ էթմէյիպ խա-
ֆիֆ օլմուշ տուր: Այնթապտա իսէ՝
մէգքիւր իլլէթ հադգընտա մալիւմա-

թը օլան հէքիմէ միւրաճաթ էթ-
մէյէն էփէյի չօճուգլարըն մէվթինէ
սէպէպ օլտու: Պու իլլէթ պաղէն խա-
ֆիֆ, լաքին չօդ տէֆա տալիս աղըր
վե թէհիլէլի օլուր: Ամմա Այնթապ
տա մալիւմաթլը պիր հէքիմ, 150 դա-
տար չօճուգլարա պաղըպ, (օնա միւ-
րաճաթ էթմէյէնլէրին չօղլարը Էօլ-
տիւ իսէ տէ) օնուս նէգարէթի թահ-
թընտա անճադ իքի մէվթ վուգու
պուլտու:

Իլլէթի մէգքիւրըն իւք տէրէճէսինտէ
գըղտըրմա իլէ՝ պօղաղըն ալթընտաքի
պէյլէրին շիշկինիլի, վե տիւնիլին
հանլարընտա պիր աղաղըր օլուր: Ի-
քինճի տէրէճէտէ գըղտըրմա արթըպ,
պօղաղըն ալթընտաքի պէյլէր շիշէր,
վե տիւնիլին պիր հա իքի թարա-
ֆընտա պէյադ պաղըպ կիպի պիր
շէյ կէօրիւնիւր: Պու իքի տէրէճէ-
նին միւրտէթի իքի հա իւշ կիւն
սիւրէրսէ իլլէթին խաֆիֆ կէչէճէյինէ
պիր նիշանէ տիր, գիրա իլլէթ շիտ-
տէթի օլտուղու հալտէ պիր կիւն
դարֆընտա թէպտիլ օլուր:

Իւշիւնճիւ տէրէճէտէ շիտտէթլէ վե
տէվամէթի պիր գըղտըրմա իլէ տիւ-
նիլին հանլարընտա օլան պաղըպ ար-
թար, թէնէֆֆիւստէ կիւնիւք օլուր,
վե պիր խըրըլթը փէյտա օլուր: Պու
տէրէճէտէ խասթանըն հալի պիր միգ-
տար իւմիտսիդ օլուր: Պաղէն խա-
թա պու տէրէճէտէ տինճ կէօրիւ-
նիւպ, սահիպինի ալտատըր: Պու իլ-
լէթ տիւշար օլմուշ պիր չօճուգ-
կէօրտիւմ քի չարէ գուլլանըլմատը-
ղընտան պու տէրէճէյէ կէլմիշ իտի,
վե նիշանլարա պաղարադ սաղ դալա-
ճաղընա իւմիտ օլունմադ իտի, լա-
քին խասթէ սահիպլէրի օնուս տինճ-
լիլինէ ալտանարադ, Էօլիւր տէյիլ թէ-
հսիւֆ էթմէքտէ տէյիլ իտիլէր իսէ
տէ, չօճուգ 10 հա 15 սաթ սօնկրա
Էօլտիւ: Պու տէրէճէնին միւրտէթի
քէսպի շիֆա էտէճէք օլան խասթէ
իշիւն, իքի իւշ կիւն գատար տըր:
Փաղաթ իլլէթ աղըր օլուր վե չարէ
գուլլանըլըն օլմատըղը հալտէ, պիր
գաշ սաթ իշինտէ թէպտիլ օլուր վե
քէսպի շիտտէթ էտէր:

Տէօրտիւնճիւ տէրէճէտէ, տիւնիլին
էթրաֆընտաքի պաղըպ կիպի շէյ դա-

յէթ չօղաղըպ, խասթա կիւնիւք իլէ
թէնէֆֆիւս էտէր: Նէֆէս զայէթ գօ-
գար, տիլին հանլարընտա դահվէ րէն-
կինտէ պիր պար օլուր: Էյէր իլլէթ
շիտտէթի իսէ, պու տէօրթ տէրէճէ-
նին միւրտէթի 24 սաթըն իշինտէ
կէչիպ, պիր աղ սօնկրա մէվթ հասըլ
էտէր: Շիտտէթի օլմայըպ տա ալթը
հալտա սէքիլ կիւն սիւրէրէք խասթա
կիթտիքէ ֆէնալաչըր իսէ՝ մէվթ օ-
լուր, էյիլէշիլ իսէ՝ րահաթ օլուր:

Էյէր իլլէթ փէք խաֆիֆ իսէ, Էք-
սէրի քէնտիլիլինտէն կէչէր. լաքին
իլլէթին աղըր հա խաֆիֆ օլտուղունտ
էվլէլտէն քէշֆ էթմէք կիւն օլտու-
ղունտան պիգայա օլմագ զայէթ թէհ-
լիքէլի տիր: Հէր հալտէ պիր հէքիմին
նէգարէթինտէ օլմալը, Գան ալմագ
ֆայտէսիդ տիր. լաքին խասթա գուլ-
վէթի վե գանլը իսէ, պօղաղըն ալթըն-
տաքի շիշէրին իւգէրինէ 10 թանէ
գատար սիւլիւք գօմալը, վե գարնը-
նըն չըգմասընա տիգդաթ էթմէլի, հա-
նի՝ միւրալիլիք վէրիպ, հէր օնիքի
սաթտա պիր տէֆա չըգսա էյի տիր:
Էկէր վադ թի կէչէրսէ, աշաղտան հօգ-
նա էթմէլի:

Իլլէթին պաշանկըճընտա տէօրթ
չօրպա գաշըղը գըրմըղը պիպէրի 100
տիրհէմ րազընըն իշինէ տօլտուրուպ
գուլվէթի րադըյա կէչտիքտէն սօնկ-
րա սիւղմէլի վե օլ րադը իլէ կարկարա
էթմէլի: Տայիմա տիւնիլին էթրաֆը-
նըն պէյաղլանմասընա տիգդաթ էթ-
մէլի, վե իլլէթ իլլէրէլիպ օրատա պէ-
յաղըդ կէօրիւնիւր իսէ, հադըճըլաճ
լար իլէ տաղլամալը: Կիւմիւշ թուղու
(նիթրաթ տարժան, հալտա, նայթ-
րէթ օլ սիւլլըր), ճէհէննէմ թաշը
(բօթասա), իսեաղը (քրէօսթ),
նամ իլաճլարըն պիրի իլէ պէյաղըղըն
արթմասընը մէն էթմէյէ չալըշմալը:
Պէյաղըդ տէֆ օլտուղունտա էյի օլ-
մասընա իւմիտ օլունապիլիլի: Էկէր
իլլէթ շիտտէթի իսէ, արա վէրմէյէ-
րէք պու իլաճլարըն պիրի իլէ կիւնտէ
իքի հա իւշ տէֆա տաղլամալը: Այն-
թապտա Էքսէրի քէօօֆ գուլլանըլը
վե չօդ ֆայտէ էթթի: Խասթայա
գուլվէթ վէրմէք իլլին «օլթիլ քէ քէնիլ»
գուլլանմալը: Պու իլլէթ իշիւն շու-
թէրթիպ էն էյի տիր:

Ինքն	Բարձրագույն արտ. փոխ. 1	տիրահայր
Գ. Բ.	Սօցիալ. արտ. 40	կրթ.
Զ. Բ.	Հիտոր. քաղ. 40	տառապ.
Է. Բ.	Լիթ. օր. սօցիալ. քաղ. 00	1/2 օնչէ
Ը. Բ.	Սիր. օր. սէմ. 2	օնչէ
Թ. Բ.	Թէմիզ. սոս. 1	1/2 օնչէ

Պոլսեցիները դարձնում են հարմար սա-
աթատ ալիք՝ պիւր չայ դաշտը իշխում է-
լի, Իւստինիւս վէ տէօրախնձիւ տէ-
րէճէլէրտէ պու չարէլէրի գուլանմա-
լը, լաքին չօգ իւմիտ օլունմալ։ Իլլէ-
թին իսլամիտանան էօնիւնիւ ալմա-
ղա չալըմալը, Եօղ իսէ կիւճ օլուր։
Սայըր չօճուղարը սաղընտըրմալը քի
պուլալմալընար։ Կ.

ՀԻՆՏԻՍԹՈՒՆՏՍՍ. ԳՍՏՁԸ ԹԱՅՖԻՍԻՆՏԵՆ ՊԻՐ
ՀԵՔԻՄ ՄԻՍԻՐՈՆԵՐ

Հէքիմիք ֆէննինէ աշնա՝ Սուէյն
իսմինտէ պիւր Ամէրիգալը գաղըն,
Եաղընլարտա Միսիօնէր մագաճընտա
Հինտիսթանա կիտիպ, հէքիմիքի ճի-
հէթիլէ հհալիլէ պէօլիք իսլմէթ
էյլէտիքտէն մատէ, Միսիօնէրէրին
սապըղա էօքսիւզ չօճուղար իշխն
աշմըլ օլտուղու պիւր մէքթէպտէ,
հասթալարա զիյարէթ էտիպ օնլարը
դայըրմագ վէ իգթիլա էթտիլի հալ-
տէ իլաճ տախի թէրթիպ էթմէք ու-
սուլինի էյրէթմէք նիյէթիլէ շիմոի
կէնճ դըղլարա տախի հէքիմիք տէրս
վէրմէքտէ տիր։ Պու գաղընըն հէքիմ-
լիլի ճիհէթիլէ գաղանտըլը նուֆուզ
վէ թէհսիր վասիթասըլա օլ մահա-
լին Հինտիլ հհալիսին Միսիօնէրէր
ալէյհինտէ օլան պիւր թագըմ պաթըլ
զիւլմիլէրի կիտէրէք տէֆ օլմագտա
տըր։

Եէրլիլէրտէն պիւր Միսիօնէր Պէյ-
ղատէ Եաղընլարտա մէքըլիւր մէքթէ-
պէ զիյարէթ էտիպ, օրատա կէօր-
տիւլիւ թէգաստիւմտէն աշըրը մէր-
թէպէտէ մէմնուն օլարագ, մէքթէպէ
իանէ իշխն տէրագապ 400 առէտ
ինկիլիզ լիւրալը իհսան էտէր։ Պու
գաղար իլէ տէ գանաթ էթմէյիպ,
պիւր էյամ սօնկրա մէքթէպլին Եա-
ղընլարտա պուլունան քէնտի միւլք-
լէրինտէն, հէման 40,000 լիւրա դըյ-
մէթինտէ պիւր պապ վասի վէ կիւզէլ
իսանէ իլէ 30 տէօնիւմիւք պիւր արսա
մէքթէպէ հէտիլէ էտէր։

Պու հասթալարա Եաղան Միսիօնէր,
Պիլ պէյլէ պիւր մահալէ միւհթաճ
օլուպ, արամագ էֆքըրալընտա իքէն,
միւմայիլէյ հէյղատէ քէնտի հիւսնիւ
ըիգասը իլէ մէքըլիւր մահալի պիլի
իհսան էթտի։ Պալատէ մէքըլիւր հէ-
քիմ գաղընըն դայրէթի՝ էթրաֆըմը-
տա օլանլարա պիլի վէ վաղ էթտիլի-
միլ հագիլգաթա տօղրու կէլմէք իւզ-
րէ գափուլարը աշտը տէր։

ԳԻԻՐՏԻՍԹՈՒՆ ԻՉԻՆ ՕԼԱՆ ՄԵՍԱՐԻՖ

Լիւրա 400 զուրուշտան	Ղըշ.
Ռըտուան վայիլիին 1871 սէնէսի	
այլըլընա	895
Խարթութտան Ռըտուանա Եօլ մէսա-	
րիֆի	155
Սէնէ 1871 իշխն Ռըտուան վայիլի-	
նին այլըլարընա	1260
Սէնէ 1871 իշխն Հալա վայիլիին	
այլըլարընա	895
Օնուն Եօլ մասրաֆընա	155
Ռըտուան Ժողովարանընա մէսարիֆ	
	500
	5,654

ԳԻԻՐՏԻՍԹՈՒՆ ԻՉԻՆ ԳՍՊՁ

ԷՅԼԵՏԻՅԻՄ ԱՂՁԻ

Լիւրա 400 զուրուշտան	Ղըշ.
Սապըղ իլանըն Եէքիւնիւ	2,940
Միս Պուլտան	400
Խարթութ գըղար մէքթէպիւնտէն	25
Բիթէճէն Պատ. Մկրտչալն	25
Ջըրմուկտաքի գարըլար շիթէթինտէն	25
Ջըրմուկտաքի էրէքէլէր	65
Փէրէնճիլ գարնտալարտան	100
Միս Սիմըրտան	100
	5,576

Պու հիսապտան կէօրիւնտիւլիւնէ
նաղարէն՝ Շիքէթ Սանտըքըտարա
278 զըշ պօրճու գալըր։
Ֆարդին վայիլի՝ Այնթապ գարըն-
տալարընտան, Ռըտուան Խօճասը
տախի Խարթութ գարնտալարը թա-
րաֆընտան գայըրըլըլար։
Շու տախի զիքր օլունմալը տըր
քի, պալատէ կէօթէրիլէն պօրճուն
թէտիլէսի իշխն լաղըմ օլան 278 զու-
րուշտան մատէ, պու սէնէ վաիլէր
իշխն օլաճագ մէսարիֆ տախի պաղի
գալըր։ Թուրքիտա սաքին Բրօթէս-
թանթ վէ Լուսաւորչական Էրմէնի
գարնտալար, Բիւրաթիսթանտա սա-
քին Էրմէնի վէ Սիւրեանի գարնտալ-
արա օգուճագ Եաղմագ էյրէթմէք-
լէ պէրապէր ինճիլի շէրիֆի տախի
վաղ էթմէք իշխն՝ Էլան օրատա մէվ-
ճուտ պուլունան վայիլէրտէն պաշ-
գա վայիլէրին կէօնտէրիլմէսինէ սայ
վէ դայրէթ էթմէյէճէքէր մի։

Բիւրաթիսթան իշխն իանէ վէրմէք
իսթէյէնլէր իանէլէրինի Խաթանպօլտա
Պատ. ֆէթիպօնա կէօնտէրտիքէրի
հալտէ, օնուն վասիթասը իլէ թարա-
ֆըմըղա վասլ օլաճաղընա էմին օլա-
պիլիլէր։

Խարթութ 1 Յունվ. 1872
ՍԱՆՏԱԴԻՐԱՐ

ՓՕԼԻԹԻԳԱՅԱ ՏԱՅԻՐ
ՀԱՎԱՏԻՍԼԵՐ

Յունվար 26 Բուժի, վէ Փետր. 7 Ալաթր.
1872

ԻՍԹԱՆԳՈԼ

Սէրասքէր Էսատ փաշա Էնկիւրիւ
վալիսի, 4 իւնիւն օրտուճուն պաշ գօ-
մանտանը Ապտիւլ Բէրիմ փաշա տա-
խի օնուն Եէրլինէ Սէրասքէր նապ օ-
լունմալար։

—Սամիհ փաշա Էրզրում վալիսի
վէ 4 իւնիւն օրտուճուն հիւմայուն Սէր-
ասքէրի, Խաթանպօլտա սապըղ քի-
ման ըէյիսի Խարահիմ փաշա տախի
Պահրիլէ նաղըրը նապ վէ թային
գըլընմալար։

—Էվանթ Հէրալտըն միւլէլիֆի-
նին սէօլիւնէ նաղարէն քէնտիսի իլէ
Էսատ փաշանըն արտալընտա վագի օ-
լան տալա, մուպէն վագըթ թախ-
սիս օլունմայարագ կէրիլէ պըրագըլ-
մըլ տըր։ Սէյլէնտիլինէ նաղարէն
սապըղ Սէրասքէր ասքէրլէրին հագ-
ընտա Հէրալտըն Եաղարըլարը սա-
հիհ օլտուղունա իսքեթ օլմուշ, լա-
քին քէնտիսինին մէքըլիւր հարէքէթ-
լէրտէն տօլայը մէսուլ պուլունտու-
ղունու գապուլ էթմէմիշ տիր։

—Փայիթաթըն կիլի պիւր մահա-
լինտէ գալպ մէճիտիլէլէր Եալան
պիւր թագըմ գալպաղանլար Ջապթիլէ
մարիֆէթիլէ թուլունմալար։ Պու
գալպ մէճիտիլէլէրին պիւր մըգտարը
շէհրին իշխնտէ թէտալիլտէ տիր տէ-
լիւ սէյլէնիլօր։

—Բում ֆաթիլիլին Եաղարընա
պաղմայըպ կէչէնտէ Գուտտասը շէրի-
ֆի իճրա էտէն 3 Պուլկար փիսգօ-
փիսլար իզնիմիտէ սիւրկիւն օլմուշար
տըր։ Կէչէն հաֆթա ֆաղար էրթէսի
կիւնիւ, միւմայիլէյ փաթըրիք իլէ
օնուն մէճիլիսին գարարը միւճիլիւ-
ճէ մէրդուճան փիսգօփիսլարըն իքիսի,
Եանի Լօֆղա փիսգօփիսլու իլէ Ֆի-
լիպէ փիսգօփիսլու Բում քիլիսէսի իլ-
հագըլընտան գալթ՝ օլունուպ, իւ-
չիւնիւ փիսգօփիսլուն, Եանի Մաքա-
րիփիլիս փիսգօփիսլուն Հիլարիօն ա-
լէյհինտէ տախի անաթէմա օղունտու։

— Պուրիսարար փաթիլը մուսամեղս-
տան պիտանայից դադարեցնելու, պուրիսար
պէս ընտրուած փաթիլը ինչպէս իրեն թա-
նը մայրը քէնտի պաշտարանը քիլիսէ թէշ-
քիլէ անհատներին Պապը Ալլայէ րէսմէն պիլ-
տիրմէ քէքեարընտա պուրիսարար :
Փաթիլը պուրիսարարի տղաքը կիպի ճէմի
Պուրիսար քիլիսէ իրենտէ իպատէթ սյնընըն
իմրա օլունմասընը գաթիլէն ետաադ էթ-
տիրմիշ տիր Պուրիսարար պուրիսարար կիլիսէ
քիլիսէ իրենտէ կիլիսէ մէքիլէ ետաադը տու-
տուգարընտա , իշէրիստէն հայը քիլիսէ-
էր ագապիլէն Պապը Ալլայէ կիլիսէ Սառ-
րազամ հաղթէթիլիսէ պիլ րիլայէ լաքիլէ
ճէսուրանէ , Բուս փաթիլը ինչպէս իրենտէ
տէն քեամիլէն վէ գաթիլիստէ թաշ չըգըպ
պիր քիլիսէ միւսթաղիլէ օլմադ միւսթաղ-
ընը պէյան էթմիլէր : Սառարազամ հաղ-
թէթիլիլ իշին իմապը իլթիլադընտա տէ-
րադապ վէ տիլգաթիլէ պաղըլադընտ օն-
լարա վատ էթմիլէ տիր :

— Մէմուլիքի Միւսթաղիլէն Սառարազամըն
միւսթաղիլէ միւսթաղիլէն ճէնէրալ Շէր-
ման , Բիլիս ծիւսհուր պուրիսարար ճէնէ-
րալ կրանթըն պիր օղըլ իլէ պէրապէր
եաղընտա իսթմանալը կէլէնէք տիր : Պա-
պը Ալլայէ պուրիսարար իսթիլթաթիլ կէթիլթ-
մէք իշիլէն Չանադ գալէսի Պաղըլադընտ միւս-
տուս պիր վաթիլ քիլ օնտէրէնէք տիր տէյու
սէյլէնմէքտէ տիր :

— Գալաթիս թարաֆընտաքի թրամիլէյ
արապարընըն եօլու թրթաքէյլէտէք եա-
փըլմըլ տըր :

— Փաղար կէնէսի «Էնվարը չըմալլէյ»
(հիւսապը) թաղար օլունտան կիլիլէ ալա-
մէթը սէմալլէյ պուր իլթիլմոտէ կէթիլլալ :

— Ուլահապուղտանըն իսթայիլ նամ
չէհրիլտէ պիր եահուտիլիլէն էթմիլի
իւրըսըլըդ պէհանէսի իլէ , չէհրիլն է-
հալիսի պիլթիլէն եահուտիլիլէ իլղէ-
րիլէն հիւսթիլմէ տիլպ , օնլարըն խանէ-
լէրիլի եաղմա էթմիլլէր : Պաղ գարը-
չըլըդ արաքընտա 2 եալիստ 3 եիլը
քիլիլ գառար աղըրճա եաղարանըպ ,
պուր սէպէպտէն էօլէնլէր տալիլ օլ-
մուշ , հայըլ եահուտիլիլէ տէ թուսա
չայընը կէլիլ գալթիլլալ :

— Սաղըդ Չաղթիլէ միւսթաղիլէ հիւս-
նի փաշանըն Աթիլիսայ ֆիլար էթմէ-
սիլիլէն հալաթիլիլ սահիլ տէյիլ տիր
տէյու սէյլէնմէքտէ տիր :

— Ագաթիլիլ զըլըսընտա պուրիս-
տան եափատան Գուտար չէրիլիլէտէք
պիր տէմիր եօլու խաթիլ ինչա օլուն-
մաթը թէսալիլլալ օլունմադտա տըր :

— Գարա տէնիլիլ չարդի զըլը-
սընտա քեայիլիլ ֆոթիլ նամ մահալտէ
եաղընլարապ զուհուր էտէն եանիլըն-

տան վաղի օլան գարար վէ դիլան 40
պիլիլ իրա գառար թահմիլ օլունտայօր :
Պաղ եանիլընտա մահալիլիլ իլմէնիլ թիւ-
ճարըլը հէմիսիլտէն դիլատէ գարար-
տիլտէ օլմուշլար :

— Աճէմիլթանըն ճէնուպ թարա-
ֆընտա օլան գըլթըդ՝ էմալիլ կէթիլլալ
մէմիլ տէհէլթիլ հալա տէվամ էթ-
մէքտէ տիր : Օլ թարաֆլարա դիլա-
րէթ էտէն քիլիսէլիլիլ նաղիլիլէ , է-
հալիլ զայլէթ սէֆիլ հալա տէ վէ չըպ-
լադ էօթէ պէրի սէրսէրի կէլմէքտէ
տիրլէր : Հիլտտէն կէլէն նաֆադանըն
տաղըլըլըլը մահալտէ թէհէմիլ է-
տէն գալապալըդտա չօղլար պաղը-
լըպ էօլմիլ տիր : Կէլէնէք եաղ մէվ-
սիլիլիլ մահալլալ լաղթիլիլ տէք , էյէր
մահալլալ օլունտա , պուր էսէֆէնիլիլ
հալէ պիր չարէ օլուր տէյիլ մէմուլ օ-
լունմադ :

ԷՆԴՈՓՍ

Ամէրիգա մուհարէպէսի էսնապըն-
տա ինկիլթէրատան կէլէն Ալապալմա
վէ սայիլ կէթիլիլիլ Մէմուլիքի Միւսթ-
թէմապը Ամէրիգա էհալիսիլիլ վէրիլ-
իլ գարար ու դիլանընտ պէտէլ , ինկիլ-
թէրա Տէվիլթիլ թարաֆընտան վէրիլ-
լէնէք թաղիլիլ միլգաթընը գարար-
լաղըլմադ իլիլէն միլսուս պիր գօմի-
սիլիլ թայիլիլ գըլընմըլ օլունտա պուրի-
տան էվիլ Ալեհապէրապէ պիր գալ
տէֆա գիր օլունտա : Ամէրիգալըլա-
րըն մաթլապաթը իլէ օլ մաթլապա-
թըն էսաղը օլան սէպէպլէրիլիլ , Գօ-
միսիլիլ մէղպուրէ վէրիլլէք իլղրէ
գալէմէ ալմադ իլիլէն Ամէրիգա Տէվ-
լէթիլ թարաֆընտան պաղը քիլիլէր
թայիլիլ գըլընըպ պուր պապտէ մալսուս
պիր լայհա հաղըր էթմիլլէր : Լայհա
հէնուլ րէսմէն իլան օլունմադտան օն-
տա պէյան օլունտան մաթլապաթ աղը-
րը , եանիլ կէյա ֆրանսանըն Ալաման-
եայա վէրիլիլ ճէնէք մէսարիլիլտէն
չօղ դիլատէ տիր կիլիլ թէվաթիլ օլ-
ունտա , պուր հալաթիլ իլիլթալ ,
ալէլ խուսուս ինկիլթէրա էհալիսիլ-
իլիլ զայլէթիլ ալթիլիլ օլմաթընտ սէ-
պէպ օլունտա , վէ պուր տէրէնէ պղըրը
պիր մաթլապաթ մուլթաղա իլիլ Տէվ-
լէթ պէյիլիլտէ մահալտէպէյէ սէպէպ
օլունտա տէյու զանն օլունտա , ալիլը-
լիլթայա տայիլ իլլէրտէ , խուսուս
փաթալ ֆիլաթընտա թէպալիլաթ վու-
գու պուրիլ , Լաքիլ պուր ալթիլիլ
իլիլիլ սէպէպիլ քիլիլիլէն էսապըր
օլունտա ալիլքեար տըր : Էվիլէլա Ամէ-
րիգալըլար թարաֆընտան գալէմէ ա-
լընտան լայհա րէսմէն իլան օլունմադ-
ճա , օնտա մէվճուտ օլան մաթլապա-

թըն նէ գառար վէ նէ էսապ իլղէրի-
նէ մէպիլ օլունտա թիլմանէ պիլլէ-
մէպ : Սանիլէն օնլարըն պէյան էյլէտի-
լի մաթլապաթ հէրնէ օլունտա օլուն-
միլիլթէլիլ գօմիսիլիլ թարաֆընտան
թէֆթիլ օլունմադ տըր :

Պուր տալիլտա հալիլիլ մաթլապ օլ-
մադ իլղրէ ինկիլիլտա օլունտա օլան
պուր գօմիսիլիլ Ամէրիգալըլարըն մաթ-
լապաթընտ աղըրը տէյիլ հիլ քալ էթմիլ-
իլ հալտէ , Ամէրիգա Տէվիլթիլիլ քէն-
տի մաթլապաթընտ իսթաթ էթմէյէ
հաղգ ու սէլահիլթիլ գալմալըպ , գօ-
միսիլիլ գարարըն գապուլ էթմէք-
լիլ թէհալալ էթմիլ տիր : Տիլիլ թա-
րաֆտան ինկիլթէրա Տէվիլթիլ տալիլ
գօմիսիլիլ մէղպուրիլ գարարընտ
րաղի օլմադըլը գապուլ էթմիլ օլուն-
տան , պա հիլլալ գօմիսիլիլ գա-
րար վէրիլլէն թաղիլիլ միլգաթընը
խաֆիլ տէ օլա , աղըր տա օլա թէ-
տիլլէ էթմէյէ պօրճու տուր : Պէյլէ
օլարադ , եանիլ թարաֆէյն քէնտիլ հիւս-
նի իլղաթ իլէ գօմիսիլիլ հիլլալիլ
գապուլ էթմէյէ սէօղ վէրմիլ օլուն-
տան , մահալտէպէ օլունտա տէյու
գօրգաճադ պիր սէպէպ եօղ տուր :
Վաղըլթաղ միւստէլլէր իլէ էհալիլ-
իլիլ էֆքեարըն գապաթ մադտանիլտէ
գօմիսիլիլ գարարընը րէսմիլ սու-
րէթտէ իլան օլունմաթընտ պէլլէմէք
իլիլ թարաֆա տա խայըլը տըր :

Ինկիլթէրա , Մէմուլիքի Միւսթթէ-
մապը Ամէրիգա , Պրապիլիլ , իլթալիլ
վէ Չիլլէրա Տէվիլթիլ թարաֆընտան
պիրիլ մահալիլտալ Տիլիլիլէն միւ-
րէքքէպ պուրիլտաճա օլան պուր գօ-
միսիլիլ , իլղու իլք պահար եալաթ
եաղ մէվսիլիլտէ Չիլլէրանըն ճիլիլ-
րա չէհրիլտէ թէհէմիլ էտէնէքտիր :

ՄԱՆԻՅԱԹԱՐԸ

	Գուրուշ
Պուրտայ սէրթ Բուսթիլի	29—31
Պուրտայ սէրթ Անտաթուր ,	28—30
Պուրտայ եուսթաղ Բուսթիլի	26—29
Ա. ֆիլի	230—240
Թիլիլիլ , Էնկիլիլ	40—51
Փաթալ	40—40 1/2
» Ատանա	9 1/2—40
Ճէրիլ	47—22
Եիլէն , Անտաթուր եայլանմըլ	47—47 1/2
» » եայլանմըլ	40—40 1/2
» Բուսթիլի եայլանմըլ	47—48
» » եայլանմըլ	40—44

ԱՄԵՐԻԳԱ ՄԻՍԻՆԱՐԱՐԸ ԵՐԲԵԹ ԹԱԳԱՅԵՍԱՆ

Միւսթաթիլ կաղթալ Ե. ՊԻԼԻՍ

ՍԹԱՆՊՈՒ

ԱՐԱՄԵԱՆ ԹԱԳԱՆԵՍԻՆԵ

Չաղմագըրաք : Յալիլիլ խան , նուս. 42.